

การจัดการความรู้สำหรับครูพลศึกษา

KNOWLEDGE MANAGEMENT OF TEACHER OF PHYSICAL EDUCATION

ธิติพงษ์ สุขดี*

Thitipong Sukdee*

ธงชัย สุขดี**

Thongchai sukdee*

สถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรที่มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อผลิตบัณฑิตให้จบออกไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคมและตลาดแรงงาน อาจารย์ผู้สอนในฐานะที่รับผิดชอบจัดการเรียนรู้ให้กับนิสิตโดยตรงนั้น จึงเป็นกลไกที่สำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถทำหน้าที่ดังกล่าวบรรลุได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์ผู้สอนต้องตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ที่จะต้องจัดให้กับนิสิต และต้องช่วยให้นิสิต เกิดการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์ ทั้งด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ความรู้สึกและด้านทักษะ เพื่อก่อให้เกิดพฤติกรรม หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในนิสิตที่ตอบสนองความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง (พัชรี ศรีสังข์. 2551) ดังนั้นเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ได้พัฒนาบัณฑิตให้บรรลุตามเป้าหมายดังกล่าว จำเป็นต้องหาวิธีการนำแนวคิดหรือวิธีการต่าง ๆ มาจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความสามารถในการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองได้ ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในยุคของสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ (KNOWLEDGE-BASED ECONOMY) ที่ทุกสถาบันการศึกษาต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ที่กำลังได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง ได้แก่ แนวคิดการจัดการความรู้ (KNOWLEDGE MANAGEMENT :KM) ซึ่งเป็นแนวคิดที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ของกระบวนการเชิงระบบที่เกี่ยวข้องกับการประมวลข้อมูล สารสนเทศ ความคิด การกระทำ ตลอดจนประสบการณ์ของบุคคลเพื่อสร้างความรู้หรือนวัตกรรม และจัดเก็บในลักษณะของแหล่งข้อมูลที่บุคคลสามารถเข้าถึงได้โดยอาศัยช่องทางต่าง ๆ ที่จัดเตรียมไว้ เพื่อนำความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งก่อให้เกิดการแบ่งปันและถ่ายโอนความรู้ (พรจิตา วิเชียรปัญญา. 2547)

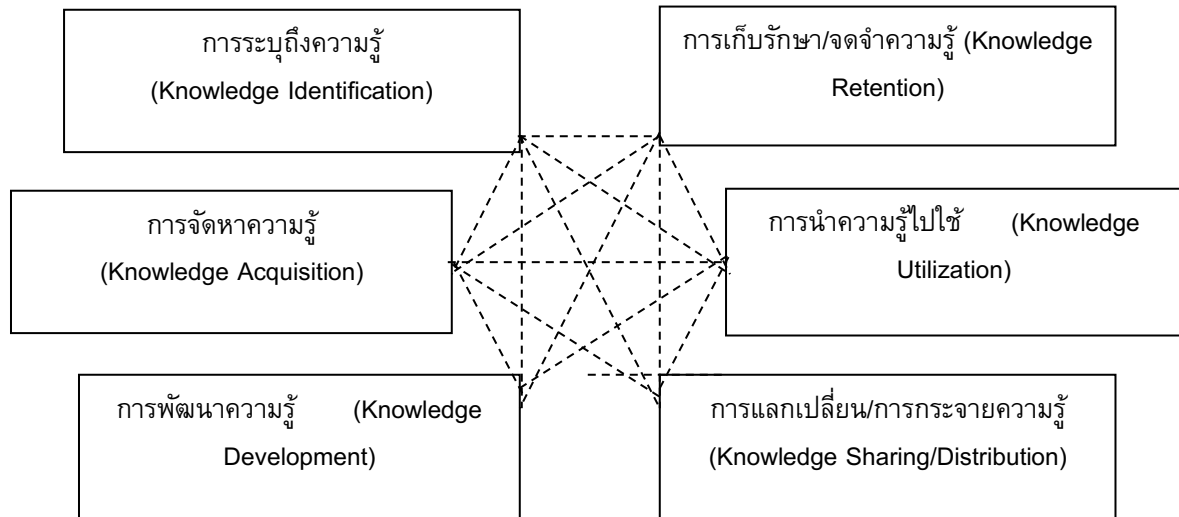
การจัดการเรียนรู้ในวิชาพลศึกษามีบทบาทหน้าที่สำคัญต่อการพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพของมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ ความสมดุลและมีคุณภาพ เป็นรากฐานให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของตนเอง ทั้งทางด้านความรู้และการดำรงชีพและนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ต่อไป เกิดความตระหนักและรับผิดชอบต่อสุขภาพและสมรรถภาพทางกายของตนเองสามารถตัดสินใจและเลือกวิธีปฏิบัติในการดูแลสุขภาพ (สิรินธรา คงอ้วน. 2552) ซึ่งการจัดการเรียนรู้พลศึกษานั้นย่อมมีปัญหามากมาย ด้าน โดยเฉพาะความรู้ในสถานศึกษาบางอย่างไม่ได้จัดเก็บเป็นระบบ เช่น ความรู้ต่าง ๆ ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคนที่เป็น

* อาจารย์ ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

** อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์

ทักษะเฉพาะคนที่เกิดจากประสบการณ์การสอน จิตวิทยาในการสอน และพฤติกรรมการสอน (TACIT KNOWLEDGE) ก็จะจางหายไปกับผู้เกษียณอายุราชการ จากการลาออก หรือโอนไปปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นทำให้ความรู้ในคนๆ นั้น ไม่ได้ถูกเก็บไว้ให้เป็นประโยชน์กับผู้ร่วมงานรุ่นหลังๆ ส่วนความรู้สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ความรู้ที่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร หรือความรู้ที่เปิดเผย (EXPLICIT KNOWLEDGE) เช่น ตำรา เอกสารวิชาการสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นความรู้ที่สามารถเผยแพร่ แบ่งปันให้กับผู้ร่วมงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนได้นั้นก็อาจมิได้รวบรวมไว้เป็นแหล่งความรู้ได้ โดยเฉพาะความรู้ทั้ง TACIT KNOWLEDGE และ EXPLICIT KNOWLEDGE จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดเก็บความรู้ต่างๆ เหล่านี้ให้สามารถค้นหาข้อมูลได้ง่าย เช่น มีการรวบรวมความรู้ และจัดเก็บลงในเว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อเผยแพร่ความรู้และเกิดการเปลี่ยนแปลงเรียนรู้ร่วมกันกับผู้ร่วมงานทั้งภายในสถานศึกษาและบุคลากรภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อยู่เสมอ ทั้งนี้โดยอาศัยประสบการณ์จากการสอนพลศึกษา มากกว่า 30 ปี ประกอบกับการค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัย จึงขอเสนอการจัดการความรู้สำหรับครูพลศึกษาดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ (Knowledge Management) นั้น เป็นแนวคิดที่ได้รับการคิดค้นและพัฒนาขึ้นมาในยุคทศวรรษ ที่ 19 และในปี 2000 พรอบ ราฟ และรอมฮาร์ท (Probst; Raub; & Romhardt. 2000) ได้แสดงองค์ประกอบของการจัดการความรู้จะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีรูปแบบและกระบวนการดังนี้

ภาพประกอบ 1 รูปแบบการจัดการความรู้ของพรอบ ราฟ และรอมฮาร์ท

ที่มา: Probst; Raub; & Romhardt. (2000) *Managing Knowledge : Building Block for Success*. P. 89. และจากการนำแนวคิดของ พรอบ ราฟ และรอมฮาร์ท (PROBST; RAUB; & ROMHARDT. 2000) โดยอธิบายว่าการจัดการเรียนรู้ มี 6 องค์ประกอบ คือ

1. การระบุถึงความรู้ (KNOWLEDGE IDENTIFICATION)
2. การจัดหาความรู้ (KNOWLEDGE ACQUISITION)

3. การพัฒนาความรู้ (KNOWLEDGE DEVELOPMENT)
4. การแลกเปลี่ยน/การกระจายความรู้ (KNOWLEDGE SHARING/DISTRIBUTION)
5. การเก็บรักษาความรู้ (KNOWLEDGE RETENTION)
6. การนำความรู้ไปใช้ (KNOWLEDGE UTILIZATION)

ความหมาย

การระบุถึงความรู้ (KNOWLEDGE IDENTIFICATION) หมายถึง ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกชนิดของความรู้ที่จะถูกออกแบบให้มีคุณค่ามากที่สุด ซึ่งจะเริ่มขึ้นพร้อมกับการตัดสินใจวางกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการจัดการความรู้เพื่อชี้เฉพาะว่า ส่วนไหนที่ความรู้จะสามารถเข้าไปสร้างผลลัพธ์ที่ต้องการได้มากที่สุด เป็นการกำหนดความรู้ที่องค์การต้องการใช้เพื่อการพัฒนา โดยเป็นความรู้ที่ได้จากภายนอกองค์การทั้งปัญหาและโอกาสที่จะสามารถทำงานร่วมกัน

การจัดหาความรู้ (KNOWLEDGE ACQUISITION) หมายถึง การสืบเสาะค้นหา และรวบรวมความรู้ตามที่ต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างอิสระ โดยได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อนร่วมวิชาชีพเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานและพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอจนเกิดทักษะและความชำนาญ

การพัฒนาความรู้ (KNOWLEDGE DEVELOPMENT) หมายถึง การพัฒนาและสร้างความรู้ใหม่จากทักษะและความเชี่ยวชาญ ความชำนาญของแต่ละบุคคลที่ได้จากการแสวงหาความรู้ ทำในลักษณะของการ

แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างบุคคลในกลุ่ม อาจทำทั้งก่อนลงมือทำงาน ระหว่างการทำงานและสรุปประมวลประสบการณ์หลังจากการทำงาน และมีการทดลองใช้ความรู้ที่สร้างขึ้นใหม่ ประกาศความรู้นั้นเป็นองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่

การแลกเปลี่ยน/การกระจายความรู้ (KNOWLEDGE SHARING/DISTRIBUTION) หมายถึง เป็นการขยายความรู้เพื่อให้บุคคลได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน โดยถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการความรู้ เช่น การประชุม อบรม สัมมนา การสร้างเครือข่ายการประชุมทางไกล การแลกเปลี่ยนความรู้หรือการแบ่งปันความรู้ ไม่ใช่เป็นเรื่องของธรรมชาติต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุน และต้องใช้เวลา การแลกเปลี่ยนความรู้หรือการแบ่งปันความรู้ จะช่วยในการแก้ปัญหาได้ดีและช่วยเพิ่มพูนความสามารถและทักษะของครูด้วย

การเก็บรักษาความรู้ (KNOWLEDGE RETENTION) หมายถึง เป็นการนำความรู้ที่สร้างขึ้น หรือที่ได้อีกมา นำมาจัดเก็บเพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วต่อการนำความรู้ไปใช้ใหม่ในครั้งต่อ ๆ ไป โดยองค์การต้องกำหนดสิ่งสำคัญที่จะเก็บไว้เป็นองค์ความรู้และต้องพิจารณาถึงวิธีการที่จะเก็บรักษา และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการ องค์การต้องเก็บรักษาสิ่งที่ต้องการเรียกว่าเป็นความรู้ไว้ให้ได้ดีที่สุดไม่ว่าจะเป็นข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนผลสะท้อนกลับ การวิจัยและการทดลอง การจัดเก็บเกี่ยวข้องกับด้านเทคนิค เช่น การบันทึกเป็นฐานข้อมูล (DATABASE) หรือการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน มาร์ควาร์ด (MARQUARDE. 1996: 27-30)

การนำความรู้ไปใช้ (KNOWLEDGE UTILIZATION) วิลลาวัลย์ มาคัม (2549: 111-112) ให้ความหมายว่า เป็นการขยายและนำความรู้ที่เก็บมาใช้ หรือนำความรู้มาใช้ใหม่ เช่น การให้คำปรึกษาการจัดฝึกอบรม การ

จัดนิทรรศการ วรรณกรรม เอกสาร การสนทนา จดหมายข่าว สิ่งพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ วีดิทัศน์ ภาพยนตร์ จุลสาร วารสาร ตำรา ผลการวิจัย แนวคิด นวัตกรรม หน้าแรกของเครือข่าย และช่องของข่ายงาน ของแต่ละบุคคลและสถานศึกษา เป็นต้น รวมถึง การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงความรู้ในฐานข้อมูล และการให้บริการสถานที่ เครื่องมือและผู้ชำนาญการแก่บุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และกิจกรรมความรู้อื่น ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

จากความสำคัญของการจัดการความรู้ที่กล่าวมา จึงขอเสนอว่า ครูพลศึกษาควรมีการจัดการความรู้ตามภารกิจหน้าที่หลักของสถาบันคือ การผลิตและพัฒนาบัณฑิต การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ รวมถึงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยสรุปดังนี้

การผลิตและพัฒนาบัณฑิต หมายถึงกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญคือ เนื้อหา การสอน การวัดและการประเมินผล

วิชาพลศึกษาเป็นกิจกรรมที่มีหลากหลาย จึงทำให้เนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย ท้องถิ่น และความพร้อมของสถานศึกษาแตกต่างกัน การเลือกกิจกรรมพลศึกษาและเนื้อหาที่เหมาะสมนับว่าสำคัญยิ่งกับการผลิตและพัฒนาผู้เรียน เพราะพลศึกษาเป็นเครื่องช่วยพัฒนาลักษณะนิสัยและความสามารถต่าง ๆ ของผู้เรียน

แต่ละคน ครูพลศึกษาจึงควรจัดการความรู้ด้านเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย และสถานศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนพลศึกษาเป็นตรงตามจุดประสงค์ของพลศึกษาที่ว่า มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

การสอนพลศึกษา คือ การที่ครูจัดสถานการณ์หรือประสบการณ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยอาศัยรูปแบบกิจกรรมกีฬา หรือการออกกำลังกายเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ ครูพลศึกษาต้องมีการจัดการความรู้ เพื่อให้ นักเรียนรู้สึกสนใจและพึงพอใจ โดยพิจารณาถึงส่วนประกอบสำคัญในการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนพลศึกษาและวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและเหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยการสอนในแต่ละครั้งอาจใช้วิธีการสอนหลายอย่างประกอบกัน ซึ่งวิธีสอนที่เกิดจากประสบการณ์ที่หลากหลายจะช่วยให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมได้ทั่วถึง

ทั้งเนื้อหา กิจกรรม และวิธีสอนของพลศึกษามีความหลากหลาย จึงทำให้การวัดและการประเมินผลในวิชาพลศึกษามีความหลากหลายตามไปด้วย อีกทั้งในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับ มาตรฐานของหลักสูตร แต่การวัดผลและการประเมินผลที่ดีที่สุด นั้นให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของพลศึกษา ตามคำกล่าวของผาณิต บิลมาศ (2548: 3) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลไม่ได้เป็นการบอกว่าผู้เรียนสามารถทำได้หรือไม่ได้ในทักษะที่เรียน แต่เป็นการทราบถึงความสามารถในขณะที่เรียนเพื่อเป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถทำได้ดีขึ้นในการปฏิบัติทักษะนั้น ในครั้งต่อไป และเป็นการบ่งบอกถึงผู้สอนด้วยว่ามีการสอนเป็นอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความสามารถเพิ่มขึ้นโดยการเปลี่ยนกิจกรรมที่ใช้ในการสอนทักษะนั้น ๆ เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจและต้องการพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น

การวิจัย เป็นอีกหนทางหนึ่งทางวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้นำมาใช้ ประโยชน์ทางการเรียนการสอน และการพัฒนาอาชีพ ตลอดจนนำไปสู่การแก้ไขพัฒนาสังคม ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ การพัฒนางานวิจัยจึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญของครูพลศึกษาที่ต้องจัดการความรู้ เพื่อให้ได้ประเด็นปัญหาการวิจัยที่น่าสนใจ และเป็นประโยชน์ เพราะเป็นการกำหนดจุด เริ่มต้น และเป้าหมายปลายทางของการวิจัย คำถามที่ถูกต้องจะเป็นส่วน

สำคัญที่ทำให้การวิจัยนั้นเป็นที่ยอมรับ และมีผลในทางวิชาการหรือมีผลต่อการปฏิบัติต่อไป คำถามการวิจัยที่น่าสนใจ มีประโยชน์ ซึ่งครูพลศึกษาควรมีการนำประเด็นปัญหาที่ความสนใจมาเข้ากระบวนการจัดการความรู้ มาเสนอมาแตกเป็นประเด็นในการวิจัยได้ เพื่อให้เกิดประเด็นที่น่าสนใจ สามารถแก้ไข้ปัญหา และพัฒนาองค์กรได้มากที่สุด

การให้บริการทางวิชาการ เป็นการใช้ศักยภาพ ความรู้ และความพร้อมที่มีของสถาบันให้บริการ วิชาการแก่สังคม เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น สังคม และประเทศ เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ สามารถชี้แนะแนวทางแก้ปัญหา และให้คำปรึกษาแก่ชุมชน ครูพลศึกษาควรร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ในการจัดการความรู้ เพื่อจะได้จัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของสังคม มุ่งเน้นประโยชน์พัฒนาองค์ความรู้ที่ถูกต้องกับชุมชน และผู้สนใจอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งสามารถบูรณาการกับการเรียนการสอน เป็นโอกาสให้นักศึกษาได้นำความรู้จากการเรียนการสอนไปใช้ฝึกประสบการณ์ในการบริการวิชาการแก่สังคมและจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน อีกทั้งยังเพื่อผนึกกำลังช่วยกันเสริมสร้างความสามัคคีในชุมชนร่วมป้องกันภัยจากยาเสพติดและภัยสังคมอื่น ๆ

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม วัฒนธรรมเป็นรากฐานการดำรงอยู่และการพัฒนาประเทศ เป็นประจักษ์พยานแห่งอารยธรรมของชาติ ด้วยเหตุนี้ครูพลศึกษาจึงควรมีการจัดการความรู้ โดยเฉพาะกับครูพลศึกษาอาวุโสที่มีความรู้ในกีฬาและกิจกรรมพลศึกษาที่เป็นศิลปวัฒนธรรม เช่น มวยไทย กระบี่กระบอง ตะกร้อ การไหว้ครู การละเล่นพื้นเมือง เป็นต้น เพื่อให้กีฬาและกิจกรรมเหล่านี้คงอยู่กับการศึกษา และสังคมไทยตลอดไป

ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินงานที่ต่อเนื่องกันนับตั้งแต่การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ การดำเนินการตามแผนการประเมินผลการดำเนินงานความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการความรู้ จึงไม่ใช่เป็นเพียงแต่ในบริบทของธุรกิจเท่านั้น ในบริบทของการศึกษาก็มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน เนื่องจากคุณค่าและประโยชน์ของการจัดการความรู้ได้ช่วยในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในผลผลิตและบริการ รวมทั้งยังสร้างความพอใจให้แก่ผู้รับบริการเพิ่มขึ้น ดังนั้นหากสถานศึกษาให้ความสำคัญและสามารถแสดงบทบาทในการจัดการความรู้โดยอาศัยครูเป็นผู้นำในการจัดการความรู้ที่มีกระบวนการอย่างเป็นระบบ และนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้ง มีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีปัจจัย หรือองค์ประกอบต่างๆที่เอื้อต่อ กระบวนการจัดการความรู้ในสถาน ศึกษาแล้ว ย่อมเชื่อได้ว่าครูจะได้รับการพัฒนาสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- ผาณิต บิลมาศ. (2548). การวัดทักษะกีฬา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พัชรี ศรีสังข์. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาจิตวิทยาสังคมโดยใช้ชุมชนและ
ประสบการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.
(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรธิดา วิเชียรปัญญา. (2547, เมษายน). การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ.
เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- วิลาวลัย มาคุ้ม. (2549). การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิรินธรา คงอ้วน. (2552). ศึกษาการจัดการความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานความรู้วิชาชีพครูในโรงเรียน
สังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. สารนิพนธ์ กศ.ม.(การบริหาร
การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- MARQUARDE, MICHAEL J. (1996). **BUILDING THE LEARNING ORGANIZATION**. NEW YORK : MC
GRAW-HILL.
- PROBST. G.; RAUB, S. & ROMHARDT, K. (2000). **MANAGING KNOWLEDGE : BUILDING BLOCKS
FOR SUCCESS**.CHICHESTER: JOHN WILEY & SONS.